

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

26.06.2024

п.г.т.Алексеевское

КАРАР

№ 245

**Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль
районы территориясендә урнашкан гомуми
файдаланудагы су объектларын шәхси һәм
көнкүреш ихтыяжлары өчен куллану
Кагыйдәләрен раслау турында**

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 15 статьясындагы 1 өлешенең 28 пункты, Россия Федерациясе Су кодексының 6 статьясындагы 3 пункты, 27 статьясындагы 5 пункты нигезендә һәм Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы территорииясендә урнашкан гомуми файдаланудагы су объектларын шәхси һәм көнкүреш ихтыяжлары өчен куллануны тәртипкә китерү максатларында,

карап бирәм:

1. Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы территорииясендә урнашкан гомуми файдаланудагы су объектларын шәхси һәм көнкүреш ихтыяжлары өчен куллануның Кагыйдәләрен расларга (Күшымта).
2. Әлеге каарны Интернет мәгълүмат-телекоммуникация чeltәрендәге Алексеевск муниципаль районының рәсми сайтында веб-адрес буенча: <http://alekseevskiy.tatarstan.ru/> һәм Татарстан Республикасының рәсми хокукый мәгълүмат порталында бастырып чыгарырга.
3. Әлеге каарның үтәлешен контролльдә тотуны Башкарма комитет житәкчесенең инфраструктура үсеше буенча урынбасары Р.С. Языннинга йөкләргә.

**Башкарма комитет
житәкчесе**

М.Р. Гайсин

Татарстан Республикасы
Алексеевск муниципаль районы
Башкарма комитетының
26.06.2024 ел, № 245
каарына күшүмтә

**Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы
территориясендә урнашкан гомуми файдаланудагы су объектларын шәхси
һәм көнкүреш ихтыяжлары өчен куллану
Кагыйдәләре**

Элеге кагыйдәләр Россия Федерациясе Су кодексы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары түрүнда» 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә эшләнгән һәм Алексеевск муниципаль районы территорииясендә урнашкан гомуми файдаланудагы су объектларын шәхси һәм көнкүреш ихтыяжлары өчен куллану елкәсендә бердәм һәм мәҗбүри нормалар һәм таләпләр билгели.

1. Гомуми нигезләмәләр.

1.1. Бу кагыйдәләрдә кулланылган төп тәшенчәләр:

-яр буе полосасы – гомуми файдаланудагы су объектының яр буе буйлап жир полосасы; су объектлары өчен яр буе кинләгә Россия Федерациясе Су кодексы белән билгеләнә;

-су объекты – табигый яки ясалма сулык, су агымы яки суның дайми яки вакытлыча туплануы су режимының характерлы формаларына һәм билгеләренә ия булган башка объект;

-гомум файдаланудагы су объекты – әгәр су законнарында башкасы каралмаган булса, һәркем файдалана алышлык су объекты булган дәүләт яисә муниципаль милектәге жир өсте су объекты;

-су саклау зonasы – су объектының яр буе линиясенә тәташкан территория, анда хужалык һәм башка эшчәнлекне гамәлгә ашыруның маҳсус режимы билгеләнә, су объектларының пычрануын, чүпләнүен, ләмләнүен һәм аларның сularын киметүен булдырмау, шулай ук су биологик ресурсларының һәм башка объектларның яшәү тирәлеген саклау максатларында Россия Федерациясе Су кодексы белән билгеләнә;

- шәхси һәм көнкүреш ихтыяжлары – шәхси, гайлә һәм йорт ихтыяжлары, үз эченә бакча, яшелчә, дача жир кишәрлекләрене су көнүны, шәхси ярдәмчә хужалык алыш баруны, шулай ук су белән тәэмин итүне, авыл хужалыгы һәм йорт хайваннарын карау эшләрен уздыруны, һәвәскәр һәм спорт балыкчылыгын һәм аучылыгын, физик затларның хосусый милкендәге һәм эшкуарлык эшчәнлеген гамәлгә ашыру өчен файдаланылмый торган йөзү чараларын кертүне һәм причал ясауны үз эченә алган эшкуарлык эшчәнлеген гамәлгә ашыруга бәйле булмаган шәхси, гайлә һәм йорт ихтыяжлары;

- һәвәскәр балык totу - гражданнарның шәхси ихтыяжларын

канәгатьләндерү максатларында, шулай ук рәсми физкультура чаралары һәм спорт чаралары үткәргәндә су биологик ресурсларын (алга таба - су биоресурсларын) чыгару (алу) буенча эшчәнлеге;

-ярга якын саклау полосасы – су саклау зоналары чикләрендәге территория, анда хужалык һәм башка эшчәнлеккә өстәмә чикләүләр кертелә;

-аккан сулар – янгыр, эрегән, инфильтрация, су сибү- юу, дренаж сулары, үзәкләштерелгән су ағызы системасының ағынеты сулары һәм башка сулар, аларны су объектларына ағызы (ташлау) аларны кулланганнан соң яки су объектларына ағып чыкканнан соң яки су жыю мәйданынан ағып чыкканнан соң башкарыла.

2. Гомуми таләпләр

2.1. Һәр граждан гомуми файдаланудагы су объектларына тигез керү хокуқына ия һәм, әгәр Россия Федерациясе Су кодексында, башка федераль законнарда башкасы карапмаган булса, аларны шәхси һәм көнкүреш ихтыяжлары өчен бушлай куллана ала.

Гражданнар хокуклы:

-Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы территорииясендә урнашкан гомуми файдаланудагы су объектларыннан ял иту, туризм, спорт, һәвәскәр һәм спорт балыкчылыгы, бакча-бакча һәм дача жир кишәрлекләрен сугару, шәхси ярдәмче хужалык алыш бару, шәхси һәм көнкүреш ихтыяжлары өчен су объектларын әлеге Кагыйдәләрдә билгеләнгән тәртиптә куллану белән бәйле башка максатлар өчен файдаланырга;

-гомуми файдаланудагы су объектларының яр буе полосасыннан хәрәкәт иту өчен (механик транспорт чараларын кулланмычы) һәм алар янында булу өчен, шул исәптән һәвәскәр һәм спорт балыкчылыгын гамәлгә ашыру һәм йәзүче чараларны причалга утырту өчен файдаланырга;

- су законнары нигезендә гомуми судан файдалануны гамәлгә ашырырга.

2.2. Гражданнар шәхси һәм көнкүреш ихтыяжлары өчен гомуми файдаланудагы су объектларын кулланганда:

- Россия Федерациясе законнары нигезендә су объектыннан файдаланучы су кулланучыларга киртәләр тудырырга, аларның хокукларын чикләргә, шулай ук кешеләр өчен комачаулыклар һәм куркыныч тудырырга хокуклы түгел;

- су объектларын саклау кагыйдәләрен белергә һәм үтәргә тиешләр;

- Россия Федерациясе законнары, муниципаль хокукый актлар белән билгеләнгән гомуми судан файдалануның башка таләпләрен үтәргә тиешләр;

-габарит озынлыгы 20 метрдан да ким булган суднолар, пляжлар янында, суда халыкның күплөп ял иту районнары янында – 12 км/сәг. тан артык түгел, ә елга портлары акваторияләрендә, ясалма каналларда, торак пунктлар чикләрендә, рейдларда, суднслар тукталышлары районнарында-15 км/сәг. тан артык булмаган суднолар өчен тизлек режимын үтәргә тиешләр.

2.3. Гомуми файдаланудагы су объектларын шәхси һәм көнкүреш ихтыяжлары өчен кулланганда тыела:

- су объектларына житештерү һәм куллану калдыкларын ташлау, шул исәптән файдаланудан чыгарылган судноларны һәм башка йәзүче чараларны (аларның өлешләрен һәм механизминарын) күмү;

- су объектларына радиоактив матдәләр, пестециллар, агрехимиатлар һәм кеше сәламәтлеге өчен куркыныч булган башка матдәләр һәм күшүлмалар су объектларына рөхсәт ителгән тәэсир нормативларыннан артып киткән ағынты суларны ташлау;

- су объектларында атом-төш материалларын, радиоактив матдәләрне күмү;

- су объектының халық сәламәтлеге өчен куркынычсыз булган гомуми файдаланудагы су объектын куллануның санитар кагыйдәләренә һәм шартларына туры килүе турында санитар-эпидемиологик нәтижә булмаганды су көенү;

-кисәтүче яки тыючы язулы махсус мәгълүмат билгеләрә куелган урыннарда су көенү;

-яр буенда ягулык-майлау материалларын саклау;

- кер, башка милекне ису һәм хайваннарны кешеләр өчен билгеләнгән урыннарда һәм 500 метрга кадәр югарырак урында су көндөрү;

-транспорт чараларының хәрәкәте һәм тукталышы (махсус транспорт чараларыннан тыш), аларның юлларда йөрүенүнән һәм юлларда һәм каты япмалы махсус жиһазландырылган урыннарда тукталышыннан тыш;

-гомуми файдаланудагы су объектларында һәм аларның яр буенда автотранспорт чараларын һәм башка техникины юу;

-су объектының санитар кагыйдәләргә һәм халық сәламәтлеге өчен куркынычсыз булган гомуми файдаланудагы су объектын куллану шартларына туры килүе турында санитар-эпидемиологик нәтижә булмаганды, эчәр һәм хужалык-көнкүреш су белән тәэммин итү максатларында су алу;

- кешеләрнең тормышына һәм сәламәтлегенә куркыныч тұдыручи һәм әйләнә-тире мохиткә зыян китеүче гамәлләр башкару;

- махсус мәгълүмат билгеләрен үз белдеген белән алу, бозу яки юқ итү.

2.4. Кече үлчәмле судноларда йөзү өчен су объектларыннан файдалану «Россия Федерациясе су объектларында кече үлчәмле суднолардан файдалану кагыйдәләрен раслау турсында» Россия гадәттән тыш хәлләр министрлыгының 2005 елның 29 июнендәге 502 номерлы боеригы һәм Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «Татарстан Республикасында кече үлчәмле судноларда йөзү өчен су объектларыннан файдалану кагыйдәләрен раслау турсында» 2007 елның 15 октябрендәге 562 номерлы карары белән билгеләнгән таләпләрне үтәп башкарыла.

2.5. Кеше тормышына яки сәламәтлегенә зыян китеү куркынычы янаган, табигый яки техноген характердагы радиация авариясе яки башка гадәттән тыш хәлләр килеп чыккан, әйләнә-тире мохиткә зыян китергән, гидроэнергетика объектларының саклау зоналарын билгеләгән очракларда, шулай ук федераль законнарда каралган башка очракларда судан файдалану Россия Федерациясе Сү кодексында каралган тәртиптә туктатылырга яки чикләнергә мөмкин.

3. Шәхси һәм көнкүреш ихтыяжлары өчен су алу таләпләре

3.1. Эчәргә һәм хужалык-көнкүреш су белән тәэммин итү максатларында пычранудан һәм тыгылудан саклана торган гомуми файдаланудагы су объектлары кулланылырга тиеш, аларның күрсәтелгән максатлар өчен яраклылығы закон нигезендә санитар-эпидемиологик нәтижәләр нигезендә билгеләнә.

3.2. Бакча, дача жирик участокларына су сибү, шәхси ярдәмче хужалык алып бару, шулай ук су эчертү, башка су кулланучыларга зиян китерә торган күләмдә авыл хужалыгы хайваннарын карау өчен су алу тыела.

3.3. Шартлаткыч, агулаучы матдәләр һәм тыелган балык тоту кораллары белән сулыкларда һәм су саклау зоналарында, шулай ук һәвәскәр балыкчылык тыелган яр буе зоналарында, балык тотуның теләсә нинди жайланмалары һәм су биоресурслары тоту тыела.

4. Су коену өчен билгеләнгән урыннарга таләпләр

4.1. Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы территориясенде гомуми файдаланудагы су объектларында кешеләрнең коенуы «Татарстан Республикасы территориясенде урнашкан су объектларында кешеләрнед тормышын саклау кагыйдәләрен раслау турында» Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2009 елның 23 апрелендәге 256 номерлы карары белән билгеләнгән таләпләргә туры китереп башкарыла.

4.2. Гомуми файдаланудагы су объектларын һәм янәшәдәге территориияләрне кулланганда тыела:

- тыю билгеләре һәм язулары булган щитлар (аншлаглар) куелган урыннарда су коену;

-йөзү чикләрен билгеләүче буйкалар артына йөзү;

- моторлы, жилкәнле җөймәләргә, жилкәнле җөймәләргә һәм башка йөзу чараларына якынлашырга;

- катерлардан, җөймәләрдән, причаллардан, шулай ук бу максатлар өчен яраклаштырылмаган корылмалардан суга сикерү;

- су объектларын һәм ярлағны пычрату һәм чүпләү;

- исерек килеш су коену, спиртлы эчмелекләр эчү;

- этләрне һәм башка хайваннарны үзегез белән алыш килү;

- чуп-чарны яр буенда һәм киену кабиналарында калдырырга;

- туп белән уйнау һәм спорт уеннарын бу максатлар өчен билгеләнмәгән урыннарда уйнау, шулай ук суга чуму һәм су коенучыларны тоту, ялган сигналлар бирү;

- такталарда, бүрәнәләрдә, ятакларда, автомобиль камераларында һәм башка махсус яраклаштырылмаган эйберләрдә йөзү;

- су объекты территориясенә механик транспорт чарасында керергә, шулай ук аны юарга;

- су объекты акваториясе участогы чикләрендә граждандарнын су коену урыннарына якын балык тоту, алар оранжевый тәстәгә буйкалар белән билгеләнгән.

5. Һәвәскәр һәм спорт балыкчылыгы өчен урыннар сайлауга таләпләр

5.1. Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы территориясенде урнашкан гомуми файдаланудагы су объектларында һәвәскәр балык тоту «Балыкчылык һәм су биологияк ресурсларын саклау турында» 2004 елның 20 декабрендәге 166-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә гамәлгә ашырыла.

5.2. Балык тоту тыела:

- шартлаткыч матдәләр, электр тогы, чәнчүче балықtotу жайланмалары кулланып, су асты аучылығы коралларыннан тыш, ятъмәләр hәм кирәк-яраклар, барлық конструкциядәге totу коралларыннан тыш, чәнчү, саңғыраулату ысулы, чәнчелү жайланмасы hәм башка төр киртәләр урнаштыру, сулыкларны ағызы ярдәмендә;

- халыкның күпләп hәм оешкан ял иту урыннарында су асты аулау өчен корал кулланып, ярдан, йөзү чаралары бортыннан, эчкә кереп, уылдық чәчү чорында акваланглар hәм башка автоном сулыш приборлары кулланып.

5.3. Сулыкларда hәм шартлаткыч, агулы матдәләр hәм тыелган балықtotу кораллары белән су саклау зоналарында, шулай ук hәвәскәр hәм спорт балықtotу тыелган яр буе зоналарында, теләсә нинди балықtotу кораллары hәм су биоресурслары белән булу тыела.

6. Авыл хужалығы хайваннарын сугару урыннарын сайлау таләпләре

6.1. Кешеләр өчен билгеләнгән су коену урыннарында, авыл хужалығы хайваннарын коендиру, су эчертү тыела.

6.2. Су эчерү hәм авыл хужалығы хайваннарының су ксеңү урыннары кешеләрнең ял иту hәм су коену зоналарыннан ағым буенча 500 метрдан да ким булмаган ераклыкта урнаша.

7. Халыкка hәм жирле үзидарә органнарына хәбәр иту

7.1. Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы территориясендә урнашкан гомуми файдаланудагы су объектларында су куллануны гамәлгә ашыру шартлары яки чикләүләр турында мәгълүмат жирле үзидарә органнары тарафыннан массакүләм мәгълүмат чаралары, махсус мәгълүмат билгеләре hәм башка ысуллар аша халыкка бирелә.

7.2. Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы территориясендә урнашкан су объектларындагы аварияләр hәм башка гадәттән тыш хәлләр турында милекчеләр hәм су кулланучылар Алексеевск муниципаль районы ЕДДС аша жирле үзидарә органнарына кичекмәстән хәбәр итәргә тиеш.

8. Бу кагыйдәләрне бозған өчен җаваплылык

8.1. Әлеге кагыйдәләрне бозуда гаепле булган кешеләр Россия Федерациясе законнары нигезендә җаваплы.

8.2. Су законнарын бсзған өчен җаваплылыкка тарту гаепле кешеләрне хокук бозуны бетерү hәм алар китергән зиянны каплау бурычыннан азат итми.